

Dammer i Asker Kommune

Dammene er inndelt i 3 kategorier:

1. Dammer som i følge opplysninger fra NVE allerede er registrert av NVE,
2. Isdammer og
3. Øvrige dammer.

Mange av dammene er små og vannflatene bak dammene er ofte ganske beskjedne. Men siden oppgaven har vært å få en fullstendig oppstilling av alle dammene i kommunen, er det medtatt dammer som neppe har noen interesse i et nasjonalt damregister.

I dag har ikke dammene i Asker noen særlig økonomisk betydning, men i tidligere tider var de viktige for det lokale næringsliv.

Lokaliseringen av dammene er angitt både ved stedsbeskrivelser og ved koordinatangivelse tatt fra økonomisk kartverk.

Registreringen er supplert av Morten Torgersen. Tilføyelsene omfatter:

- To dammer – dam i Kvernhusbekken og i Hvalsbekken, samtidig som Dam i Hvalsbekken i Holens oversikt er rettet til Dam ved Hvalstad skole.
- Det er angitt areal av vannspeil for kategoriene Isdammer og Andre dammer.
- I den utstrekning dammene er registrert som kulturminner i plan for forvaltning av faste kulturminner i Asker (1994) (SEFRAK-registreringen), er dette angitt. Samtlige av de kulturminneregistrerte dammene er oppført i verneklasse B – Bevaringsverdige (de to øvrige kategoriene er A- fredningsverdige og C – verneverdige).

Dammer registrert av NVE

Semdammen (Atthaldsdammen) X=206550 Y= -16950

Ved utløpet i Semsvannet.

Tidligere i bruk som reservoar for nedenforliggende kverner, sagbruk og høvleri. I dag rekreasjonsdam.

Dammen er helt rehabilitert rundt årtusenskiftet av Asker kommune

Delvis betong, delvis tørrmur. Lengde 22 m. 2 overløp a 6 m. Høyde til overløp 2 m. totalhøyde 3,5 m. Forsynt med glideluke b= 1,1 m

Høveldammen X=206400 Y= -16500

I Askerelva ca 500 m nedenfor utløpet av Semsvannet

Opprinnelig som navnet sier til drift av høvleri. I dag drives høvleriet på gamlemåten av Asker museum et par ganger i året..

Dammen helt rehabilitert av Asker kommune rundt årtusenskiftet

Massiv betongdam. Lengde 26 m med overløp 11 m. Høyde til overløp 3,5 m. totalhøyde 4m. Rørinntak med glideluke d= 1m til høvleri.

Sagdammen X= 206200 Y= -16600

I Askerelva ca 700 m nedenfor utløpet i Semsvannet

Opprinnelig til drift av sager. Saga drives i dag av Asker Museum et par ganger i året på gamlemåten.

Dammen er helt rehabilitert av Asker kommune rundt årtusenskiftet.

Massiv betongdam. Lengde 28 m med overløp 12 m Høyde til overløp 3 m. Totalhøyde 4 m Rørinntak med ventil d= 1 m til sag.

Sandungen X= 208600 Y= -20200

Ved utløpet av Sandungen i Vestmarka

Vannforsyningsdam. Sandungen nedlagt som vannkilde fra 2007 og blir derfor rekreasjonsdam

Bygd i 1955

Massiv betongdam. Lengde 200 m inkl. 20 m overløp. Høyde 6 m

Verkensvann X= 200850 Y= -19450

Ved utløpet av Verkensvann (Dikemarkvannene)

Byggeår 1912

Opprinnelig til drift av mølle/ sag/ stampe og diverse bruk ved Dikemark Jernverk. Senere i fobindelse med kraftverk. I dag rekreasjonsdam.

Fuget tørrmur i naturstein. Lengde 60 m, herav overløp 5 m. Høyde til overløp 4 m, totalhøyde 6 m.

Kistefosdammen X= 198450 Y= -15850

I Grodalselva ca 1 km nedenfor utløpet i Gjellumvannet.

Byggeår 1918.

Opprinnelig kraftverksdam, i dag rekreasjonsdam.

Fuget tørrmur i naturstein. Lengde 35 m, herav overløp 8 + 11 m. Høyde til overløp 6 m, totalhøyde 8 m.

Brendsruddammen X= 203950 Y= -18150

Ved utløpet av Brendsrudvannet.

Det er kulvert og grøft for utjevning av vannstanden i Finsrudvannet

Byggeår 1937.

Tidligere vannforsyningsdam, i dag rekreasjonsdam.

Massiv betongdam med inntakshus. Lengde 18 m, herav overløp 7 m. Høyde til overløp 4,5 m, totalhøyde 5 m.

Kapseldammen X= 202450 Y=15600

Ca 300 m nedenfor utløpet av Bondivann

Byggeår 1912

Tidligere til bruk som kraft for kapselfabrikken som nå er nedlagt

Tørrmur i naturstein. Lengde 55 m, herav overløp 6 m. Høyde til overløp 4 m, totalhøyde 3 m.

Isdammer

Isdammene er bygd i siste halvdel av 1800 tallet. De er bygd av stedlige jordmasser i naturlig skråning. Leire som tetning. Dammene er i dag bevokst til dels med store trær, men er gjennomgående i bra stand. Noen ganger litt vanskelig å bestemme damlengden. Selve vannene er mer eller mindre tilgrodd.

Høymyrdammen X= 198500 Y= -13700

Ligger i Høymyr ved veien Slemmestad- Heggedal.

Lengde 70 m, høyde 5 m med et lite betongoverløp.

Areal 38.318 kvm.

Verneklasse B

Sibiriedammen X= 199200 Y= -13050

Ligger på Bjerkås like ovenfor Slemmestadveien.

Lengde 45 + 40m, høyde 1,5 m.

Areal 5.855 kvm.

Verneklasse B

Stupengdammen X= 199700 Y= -12650

Ligger på Bjerkås nedenfor Slemmestadveien.

Lengde 200-300 m, høyde 1,5 m.

Areal 14.912 kvm.

Verneklasse B

Deledammen X= 199700 Y= -12750

Ligger på Bjerkås ved Sjøstrandveien.

Lengde 70 m, høyde 2m veifylling.

Areal 2.572 kvm.

Verneklasse B

Plassedammen X= 199900 Y= -13250

Ligger på Bjerkås ovenfor Slemmestadveien ved Markveien.

Lengde 25 m, høyde 3 m.

Areal 1.982 kvm.

Verneklasse B

Elnesdammen X= 200300 Y= -12550

Ligger litt syd for Håkavikveien.

Lengde 30 m, høyde 1 m.

Areal 2.850 kvm.

Arnestad- Stordammen X= 200900 Y= -12700

Ligger like ved Arnestad skole.

Lengde 45 m, høyde 4 m.

Areal 9.791 kvm.

Verneklasse B

Hjalmardammen X= 200950 Y= -12550

Ligger like ved Selvikbukta i Vollen

Lengde 4 m, høyde 1 m.

Areal 3.335 kvm.

Verneklasse B

Stålemdammen X= 201000 Y= -13850

Ligger like ved veien Vollen- Heggedal ca 1 km fra Vollen.

Lengde 20 m, høyde 1,5m.

Areal 5.752 kvm.

Verneklasse B

Doblaugdammen X= 201800 Y= -12950

Ligger like nord for Vollebukta på nedre side av Slemmestadveien.

Lengde 15 m, høyde 1 m.

Areal 561 kvm.

Høybakkdammen X= 201650 Y= -13150

Ligger ved Skjæret, ca 400 m nord for Vollen sentrum, på oversiden av Slemmestadveien

Lengde 50 m veifylling, høyde 3 m.

Areal 2.310 kvm.

Verneklasse B

Plommedalsdammen X= 201850 Y= -13150

Ligger ved Skjæret ca 600 m nord for Vollen sentrum, på oversiden av Slemmestadveien

Lengde 30 m, høyde 2 m.

Areal 1.361 kvm.

Østenstaddammen X= 201650 Y= -13850

Ligger ca 400 m sydøst for Østenstad kirke.

Lengde 90 m, høyde 6 m

Areal 22.608 kvm.

Verneklasse B

Spiredammen. X= 204300 Y= -12500

Ligger på Konglungen, ca 1,5 km fra Slemmestadveien.

Lengde 30 m, høyde 2 m.

Areal 24.191 kvm

Verneklasse B

Eiendammen X= 203550 Y= -14400

Ligger ved Langenga, ca 500 m fra kryss med Slemmestadveien.

Lengde 100 m, høyde 2 m.

Areal 9.157 kvm.

Verneklasse B

Bårdsruddammen X= 204300 Y= -14150

Ligger ca 300 m ovenfor Slemmestadveien i Leangbukta.

Lengde 50 m, høyde 5 m. Dammen er steinsatt

Areal 16.577 kvm.

Verneklasse B

Syverstaddammen øvre X= 206150 Y= -12800

Ligger ca 400 m syd for Holmensentret.

Lengde 35 m, høyde 1 m.

Areal 17.915 kvm.

Verneklasse B

Syverstaddammen nedre X= 206250 Y= -12750

Ligger ca 300 m syd for Holmensentret.

Lengde 70 m, høyde 5 m.

Areal 5.875 kvm.

Verneklasse B

Krebsdammen Mellom-Nes X= 207900 Y= -11900

Ligger ca 400 m øst for Mellom-Nes skole.

Lengde 10 m, høyde 1 m.

Areal 3.619 kvm.

Verneklasse B

Høstmarkdammen X= 207750 Y= -11950

Ligger ca 300 m øst for Mellom-Nes skole.

Lengde 50 m, høyde 2 m.

Areal 1.895 kvm.

Verneklasse B

Torstaddammen X= 207000 Y= -13600

Ligger ved Smedsvingen syd for Torstad skole
Veifylling lengde 30 m, høyde 4 m. Vannstand 3 m under veibane
Areal 4.130 kvm.

Bikkjedammen X= 206150 Y= -15050

Ligger på Skaugums eiendom ved Bøsebakken
Lengde 40 m, høyde 1,5 m
Areal 1.685 kvm.

Andre dammer (ikke registrert av NVE)

Sætedammen X= 200000 Y= -15850

Ligger i Verkenselva like over utløpet i Gjellumvannet.
Lengde 40 m, opprinnelig høyde 7 m, høyde til overløp ca 5 m.
Dammen i naturstein er delvis utrast, dagens overløp er dannet etter utrasing.
Byggeår sannsynligvis på slutten av 1800 tallet.
Opprinnelig i bruk for drift av mølle og sag, drift av remtrekk, benevnt taugtransmissionsanlegg for Sætre Kjeksfabrikk. Senere ble Skjellestad- Vinnulstad Vannkraftverk bygd og det hadde sitt inntak her.
I dag opprettholder dammen et lite vannspeil.
Areal 2.161 kvm.

Bondivann X= 202400 Y= -15800

Ligger like nedenfor utløpet av Askerelva i Bondivann.
Lengde 8 m, høyde 0,5 m. En stålkonstruksjon gjør det mulig å heve vannstanden 1 m ved å sette et nålestengsel.
Dammen er i betong.
Byggeår muligens på slutten av 1800-tallet i forbindelse med kapselfabrikken
Opprinnelig muligens for å øke magasinkapasiteten til kraftverket nedenfor Kapseldammen
I dag rekreasjonsdam.
Areal 121.865 kvm.

Åbydammen X= 202550 Y= -14350

Ligger i Askerelva like ved Slemmestadveien.
Lengde betongdam 15 m, fyllingsdam 15 m, høyde 5 m, til overløp 3 m.
Byggeår 1998, men det har vært dam på stedet lenge som inntak for kraftverk for Blakstad Sykehus og til mølledrift for Åby mølle.
Areal 11.845 kvm.

Øvre Drengsruddam X= 203050 Y= -17450

Ligger ved utløpet av øvre Drengsrudvann.
Lengde 40 m, høyde 1,5 m.
Betongdam med sparestein med bjelkestengsel b=0,9 m.
Dammen er sannsynligvis fra tidlig 1900 tall, men er rehabilitert på 1970 tallet.
I dag rekreasjonsdam.
Areal 64.823 kvm.

Nedre Drengsruddam X= 203240 Y= -17640

Ligger ved utløpet av nedre Drengsrudvann.
Veifylling lengde 25 m, høyde 2m.
Anlagt på 1990 tallet, tidligere var det en betongdam.
I dag rekreasjonsdam
Areal 16.302 kvm.

Dam i Drengsrudbekken X= 203260 Y= -17660

Dammen ligger ca 30 m nedenfor nedre Drengsruddam.

Veifylling, lengde 20 m, høyde 3 m

Anlagt på 1990 tallet, men det var dam her tidligere, muligens som inntak for kvern eller sag.

Areal 495 kvm.

Abbotjern X= 202550 Y= -17750

Ligger i utløpet av Abbotjern som ligger ca 1 km sydvest for Drengsrud gård.

Dammen er en betongvegg; lengde 10 m, høyde 0,5 m med inntakshus.

Anlagt på 1930 tallet for vannforsyning til villabebyggelsen i Drengsrudveien.

Nedlagt som vannforsyningsdam.

Areal 10.436 kvm.

Andersdammen X= 198400 Y= -15400

Ligger ca 500 m syd for kryss Røykenveien- Rustadveien i Heggedal

Tørrmur med betongkrone. Lengde 15 m, høyde 1 m.

Areal 1.447 kvm.

Åstaddammen X= 208150 Y= -14200

Ligger i Stokkerelva, like ovenfor jernbanesporet.

Jorrdammer i endene 10 + 20 m, fuget tørrmur i midten som overløp 12 m.

Høyde til overløp 2 m, totalhøyde 3 m.

Dammen bygd ca år 2002 som rekreasjonsdam, men det har vært dam her tidligere, fiske- og isdam. Oppdemningen var da større med et vakkert parkanlegg innover dalen; kalt Paradiset.

Areal 5.067 kvm.

Dam ved Hvalstad skole X= 207300 Y= -14050

Ligger rett øst for Hvalstad skole

Rester av gammel steindam høyde 3 m. Vanningsdam tidligere

Areal 190 kvm.

Dam ved Asker Museum X= 206350 Y= -14650

Jorrdam. Lengde 15 m, høyde 1 m. Andedam.

Areal 472 kvm.

Hanevoll dammen X= 205500 Y= -16600

Delvis utrast lav jorrdam. Sannsynligvis vanningsdam.

Areal 2.444 kvm.

Frydendaldammen X= 205250 Y= -16500

Ligger ved nedre Frydendal like ved Semsveien

Betongvegg. Lengde 10 m, høyde 0,5 m

Areal 293 kvm.

Dam i Hvalsbecken X= 205109 Y= - 13271

Ligger ved Slemmestadveien / kryss Reistadjordet

Vanningsdam. Dimensjon/kostruksjon på demning ikke registrert.

Areal 839 kvm.

Dam i Kvernhusbekken X= 205074 Y= - 18879

Dam anlagt uten tillatelse i nyere tid til vannforsyning.

Ligger ca. 100 m. syd for Solliveien.

Massefyllingsdemning, dimensjon ikke registrert.

Areal 620 kvm.

30.11 06 Hallvard Holen
Revidert 22.12.06
Andre revisjon 31.01.07

Supplert 05.03.2007
Morten Torgersen